

Time: 3 Hours

Total Marks: 100

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B.** 1. All questions are compulsory. Attempt Sub question (A) or (B) of Question no. 5.
2. Figures to the right indicate full marks.
3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.
4. Draw neat diagrams wherever necessary.

Q1. Answer any TWO questions of the following. **20**

- a. Explain the Walrasian General Equilibrium Model.
- b. Explain the marginal conditions for Pareto Optimal Resource Allocation.
- c. Explain the concept of General Equilibrium.

Q2. Answer any TWO questions of the following. **20**

- a. What is monopoly? Discuss the several features of monopoly.
- b. Explain the short run equilibrium of a firm under monopolistic competition.
- c. Explain the concept of 'Excess Capacity' with the help of diagram.

Q3. Answer any TWO questions of the following. **20**

- a. Evaluate the Cournot Model.
- b. Explain the meaning and characteristics of Oligopoly Market.
- c. Explain the price-leadership model by a low cost (efficient) firm.

Q4. Answer any TWO questions of the following. **20**

- a. Write a note on Market Signalling.
- b. Explain the relationship between asymmetric information and the market for lemons.
- c. Elaborate the Principal Agent Problem.

Q5. A) Write short notes on any TWO of the following. **20**

- a. Arrow's Impossibility Theorem.
- b. Measurement of Monopoly Power.
- c. Nash Equilibrium and Dominant Strategy.
- d. The problem of Moral Hazard.

OR

B) Multiple choice questions, select an appropriate option. **20**

- 1) Which of the following is not the assumption of walras general equilibrium model?
  - a. Full employment
  - b. Monopolistic competition
  - c. Homogeneity
  - d. Income, Tastes preferences are constant
- 2) which of the following are the correct function of market?
  - a) Demand function
  - b) Supply function
  - c) Clearing function stating the equality between demand function and supply functions.
  - d) All of the above

- 3) General equilibrium as a state in which ..... and all decision-making units are simultaneously in equilibrium.
- All markets
  - Monopolistic market only
  - Monopoly market only
  - No market
- 4) Which of the following are the sufficient conditions for pareto efficiency?
- All indifference curves are convex (diminishing MRS).
  - All transformation curves are concave to origin (This implies increasing MRPT).
  - Both a and b are true
  - Neither a nor b are true.
- 5) Which of the following criteria is incorrect about Arrow's Impossibility Theorem?
- Dictatorship
  - Independence of irrelevant alternatives
  - Unrestricted domain
  - Social ordering
- 6) When different prices/ charge on the basis of/ different categories of buyers it is known as.....
- Second degree price discrimination
  - First degree price discrimination
  - Third degree price discrimination
  - Fourth degree price discrimination
- 7) Which of the following is not the feature of monopolistic competition?
- Fairly large number of sellers
  - Free entry and exit
  - Selling cost
  - product homogeneity
- 8) Which of the following factors differentiating products?
- Design
  - colour
  - Brand name
  - all of the above
- 9) The product differentiation is unique feature of .....
- Monopoly market
  - Perfect Competitive Market
  - Monopolistic market
  - Monopsony market

- 10) Which of the following market have close substitutes?
- a) Monopoly market
  - b) Perfect Competitive Market
  - c) Monopolistic market
  - d) Monopsony market
- 11) The Sweezy model of kinked demand curve is an example of .....
- a) Monopoly market
  - b) Monopolistic market
  - c) Perfect competition
  - d) Oligopoly market
- 12) Which of the following are the feature of oligopoly market?
- a) Entry is possible but difficult
  - b) Interdependence
  - c) Uncertainty
  - d) All of the above
- 13) When the Cournot model was introduced?
- a) 1958
  - b) 1938
  - c) 1992
  - d) 1902
- 14) Which of the following are not the assumption of Sweezy model?
- a) There are many firms in the oligopolistic industry.
  - b) Each producer manufactures a product which is a close substitute for that of the other firm.
  - c) Product qualities are constant,
  - d) advertising expenditures are high.
- 15) An Oligopolist faces a ..... sloping demand curve.
- a) Downward
  - b) Upward
  - c) Horizontal
  - d) Vertical
- 16) Which of the following is the most important feature of monopoly market?
- a) No-closed substitute
  - b) Closed substitute
  - c) Free entry
  - d) Product differentiation
- 17) Which of the following include under search cost?
- a) Time spent in reading advertising
  - b) Time spent in telephoning
  - c) Time spent in travelling
  - d) All of the above

- 18) ..... serves as a powerful signalling device regarding the productivity of potential employees.
- a) Education
  - b) Insurance
  - c) Banking
  - d) Economics
- 19) ..... is a concept within game theory where the optimal outcome of a game is where there is no incentive to deviate from the initial strategy?
- a) General Equilibrium
  - b) Nash Equilibrium
  - c) Partial Equilibrium
  - d) Pareto Equilibrium
- 20) Which of the following reasons are established barometric leadership?
- a) Rivalry among several large firms in an industry may make it impossible to accept any one of them as leader.
  - b) Followers do not have to continuously recalculate costs as economic condition change. They simply follow the barometric leader.
  - c) Both a and b are correct
  - d) Neither a nor b is correct

*****

(मराठी रुपांतर)

वेळ: 3 तास

एकूण गुण: १००

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

- सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. प्रश्न क्र. ५ मध्ये (अ) व (ब) उप प्रश्नांमधील कोणताही एक उप प्रश्न सोडवा.
२. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.
३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.
४. आवश्यक तेथे नीटनेटक्या आकृत्या काढा.

प्र १. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

२०

- अ) वॉलरसचे सामान्य संतुलन प्रतिमान स्पष्ट करा.
- ब) पॅरेटो इष्टतम संसाधन वाटपासाठीच्या सीमांत अटी स्पष्ट करा.
- क) सामान्य समतोल संकल्पना स्पष्ट करा.

प्र २. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

२०

- अ) मक्तेदारी म्हणजे काय? मक्तेदारीच्या विविध वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.
- ब) मक्तेदारीयुक्त स्पर्धेतील उद्योगसंस्थेचा अल्पकालीन समतोल स्पष्ट करा.
- क) 'अतिरिक्त क्षमता' ही संकल्पना आकृतीच्या साहाय्याने स्पष्ट करा.

प्र ३. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

२०

- अ) कुर्नो प्रतिमानाचे मूल्यांकन करा.
- ब) अल्पाधिकार बाजाराचा अर्थ आणि वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- क) कमी किंमत (कार्यक्षम) आकारणा-या उद्योगसंस्थेद्वारे किंमत-नेतृत्व प्रतिमान स्पष्ट करा.

प्र ४. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या.

२०

- अ) मार्केट सिग्नलिंग या संकल्पनेवर टिप लिहा.
- ब) असममित माहिती आणि लेमन बाजार यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा.
- क) मुख्य प्रतिनिधि समस्या विस्तृत करा.

प्र ५. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर थोडक्यात टिपा लिहा.

२०

- अ) अॅरोचा अशक्यता प्रमेय.
- ब) एकाधिकार शक्तीचे मोजमाप.
- क) नॅश समतोल आणि प्रबळ व्युहरचना/धोरण.
- ड) नैतिक धोका समस्या.

किंवा

ब) खालील बहु पर्यायी प्रश्नांसाठी योग्य पर्याय निवडा.

२०

1) खालीलपैकी कोणते वॉलरसचे सामान्य समतोल प्रतिमानाचे गृहितक नाही?

- a) पूर्ण रोजगार
- b) मत्तेदारीयुक्त स्पर्धा
- c) एकजिनसीपणा
- d) उत्पन्न, अभिरुची प्राधान्ये स्थिर आहेत

2) खालीलपैकी कोणते बाजाराचे कार्य योग्य आहे?

- a) मागणी फलन
- b) पुरवठा फलन
- c) मागणी फलन आणि पुरवठा फलन यांच्यातील समानता दर्शविणारे क्लिअरिंग फंक्शन.
- d) वरील सर्व

3) सामान्य समतोल असा रितीने परिभाषित केला जातो ज्यामध्ये ..... आणि सर्व निर्णय घेणारे घटक एकाच वेळी समतोल स्थितीत असतात.

- a) सर्व बाजार
- b) फक्त मत्तेदारीयुक्त बाजार
- c) फक्त मत्तेदारी बाजार
- d) बाजार नाही

4) पॅरेटो कार्यक्षमतेसाठी खालीलपैकी कोणत्या परिस्थिती पुरेशा आहेत?

- a) सर्व उदासीनता वक्र बहिर्वक्र आहेत (सीमांत प्रतिस्थापन दर घटता असतो).
- b) सर्व परिवर्तन वक्र अंतर्वक्र असतात (याचा अर्थ **MRPT** वाढतो).
- c) a आणि b दोन्ही सत्य आहेत.
- d) a किंवा b दोन्ही सत्य नाहीत.

5) बाणाच्या अशक्यतेच्या प्रमेयाबद्दल खालीलपैकी कोणता निकष चुकीचा आहे?

- a) हुकूमशाही
- b) असंबद्ध पर्यायांचे स्वातंत्र्य
- c) अप्रतिबंधित डोमेन
- d) सामाजिक क्रम

6) जेव्हा खरेदीदारांच्या/विविध श्रेणींच्या आधारे भिन्न किंमती/शुल्क आकारले जाते तेव्हा ते ..... म्हणून ओळखले जाते.

- a) द्वितीय श्रेणी किंमत भेदभाव
- b) प्रथम श्रेणी किंमत भेदभाव
- c) तृतीय श्रेणी किंमत भेदभाव
- d) चतुर्थ श्रेणी किंमत भेदभाव

7) खालीलपैकी कोणते मत्तेदारीयुक्त स्पर्धेचे वैशिष्ट्य नाही?

- a) विक्रेत्यांची संख्या बऱ्यापैकी आहे
- b) मोफत प्रवेश आणि निर्गमन
- c) विक्री खर्च
- d) उत्पादनाची एकसंधता

8) खालीलपैकी कोणते घटक उत्पादनांमध्ये फरक करतात?

- a) डिझाइन
- b) रंग
- c) ब्रँडचे नाव
- d) वरील सर्व

9) उत्पादन भिन्नता हे ..... चे अद्वितीय वैशिष्ट्य आहे.

- a) एकाधिकार बाजार
- b) परिपूर्ण स्पर्धात्मक बाजार
- c) मत्तेदारीयुक्त बाजार
- d) क्रेताधिकार बाजार

10) खालीलपैकी कोणत्या बाजारपेठेत जवळचे पर्याय आहेत?

- a) एकाधिकार बाजार
- b) परिपूर्ण स्पर्धात्मक बाजार
- c) मत्तेदारीयुक्त बाजार
- d) क्रेताधिकार बाजार

11) स्विझीचे विकुंचित मागणी वक्र प्रतिमान हे ..... चे उदाहरण आहे.

- a) एकाधिकार बाजार
- b) मत्तेदारीयुक्त बाजार
- c) परिपूर्ण स्पर्धा
- d) अल्पाधिकार बाजार

12) अल्पाधिकार बाजाराचे खालीलपैकी कोणते वैशिष्ट्य आहे?

- a) प्रवेश शक्य आहे पण अवघड आहे
- b) परस्परावलंबन
- c) अनिश्चितता
- d) वरील सर्व

13) कुर्नो प्रतिमान केव्हा प्रतिपादित करण्यात आले?

- a) 1958
- b) 1938
- c) 1992
- d) 1902

- 14) खालीलपैकी कोणते स्विझी प्रतिमानाचे गृहीतक नाही?
- अ) अल्पाधिकारिक उद्योगात अनेक उद्योगसंस्था आहेत.
  - ब) प्रत्येक उत्पादक एखादे उत्पादन तयार करतो जे दुसऱ्या उद्योगसंस्थेच्या उत्पादनासाठी जवळचा पर्याय असते.
  - c) उत्पादन गुणवत्ता स्थिर असतात,
  - d) जाहिरातींवर होणारा खर्च जास्त आहे.
- 15) अल्पाधिकारी ----- उतार असलेल्या मागणी वक्राचा सामना करतो.
- a) खालच्या दिशेने
  - b) वरच्या दिशेने
  - c) क्षैतिज
  - d) अनुलंब
- 16) मत्केदारी बाजाराचे खालीलपैकी कोणते वैशिष्ट्य सर्वात महत्वाचे आहे?
- a) जवळचा पर्याय नसतो.
  - b) जवळचा पर्याय असतो.
  - c) मोफत प्रवेश
  - d) उत्पादनातील भेदभाव
- 17) खालीलपैकी कशामध्ये शोध खर्चाचा समावेश आहे?
- a) जाहिरात वाचण्यात घालवलेला वेळ
  - b) दूरध्वनी करण्यात घालवलेला वेळ
  - c) प्रवासात घालवलेला वेळ
  - d) उपरोक्त सर्व
- 18) ..... संभाव्य कर्मचाऱ्यांच्या उत्पादकतेसंदर्भात एक शक्तिशाली सिग्नलिंग उपकरण म्हणून काम करते.
- a) शिक्षण
  - b) विमा
  - c) बँकिंग
  - d) अर्थशास्त्र
- 19) ..... ही खेळ सिद्धांतामधील एक संकल्पना आहे जिथे सुरुवातीच्या रणनीतीपासून विचलित होण्यासाठी कोणतेही प्रोत्साहन नसताना खेळाचा इष्टतम परिणाम होतो?
- a) सामान्य समतोल
  - b) नॅश समतोल
  - c) आंशिक समतोल
  - d) पेरिटो समतोल
- 20) खालीलपैकी कोणती कारणे बॅरोमेट्रिक नेतृत्वाची स्थापना करतात?
- a) उद्योगातील अनेक मोठ्या कंपन्यांमधील शत्रुत्वामुळे त्यांच्यापैकी एकाला नेता म्हणून स्वीकारणे अशक्य होऊ शकते.
  - b) आर्थिक स्थिती बदलल्यामुळे अनुयायांना सतत खर्चाची पुनर्गणना करावी लागत नाही. ते फक्त बॅरोमेट्रिक नेत्याचे अनुसरण करतात.
  - c) a आणि b दोन्ही बरोबर आहेत
  - d) a किंवा b बरोबर नाही.

*****